

4.12.2020

Opetus- ja kulttuuriministeriö
kirjaamo@minedu.fi

VN/1985/2020-OKM-296

Lausunto ehdotuksesta eräiden valtioneuvoston asetusten muuttamisesta liittyen oppivelvollisuuden laajentamiseen ja tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen

Ammattiosaamisen kehittämissyhdistys AMKE lausuu ehdotuksesta eräiden valtioneuvoston asetusten muuttamisesta liittyen oppivelvollisuuden laajentamiseen ja tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen seuraavaa:

Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (673/2017) muuttamisesta

Esitetty muutos lakiin ammatillisesta koulutuksesta ja sen perusteella annattavaksi esitetty asetus ei asiallisesti liity oppivelvollisuuden laajentamista koskevaan esitykseen. Tästä syystä AMKE ei kannata muutosesityksen käsittelyä tässä yhteydessä.

Lausunnossaan sivistysvaliokunnalle AMKE vaati hallituksen esityksessä olevan valtuutussäännöksen poistamista ja katsoo, että asetusluonnoksen mukaista 10 a § ei tule antaa.

Opiskelijan oikeudesta saada opetusta ja ohjausta säädetään jo laissa

AMKE pitää ehdotettua säännöstä tarpeettomana, koska opiskelijan oikeudesta opetukseen ja ohjaukseen säädetään jo voimassa olevassa ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (61 §).

AMKE painottaa, että säännösluonnos on osaamisperusteisuuden vastainen ja on lisäksi ristiriidassa lainsäätäjän alkuperäisen tahdon kanssa.

Esityksen mukaan tuntimäärästä (12 tuntia osaamispistettä kohti) voitaisiin opiskelijan yksilöllisten tarpeiden vuoksi poiketa alaspäin tai ylöspäin. AMKEN mielestä säännös on monimutkainen ja ristiriitainen ja johtaa toimeenpanossa erilaisiin tulkintoihin ammatillisen koulutuksen kentällä.

Säännöstä ei sovellettaisi työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa. AMKE toteaa, että säännöksen soveltaminen on käytännössä mahdotonta, koska tutkinnon osan sisällä ei voida tarkasti määrittää osaamispisteiden jakautumista työpaikalla ja muissa oppimisympäristöissä toteutettavaan osaamisen hankkimiseen. Opiskelija voi esimerkiksi olla työpaikalla koulutussopimuksella kolme päivää viikossa ja kaksi päivää oppilaitoksessa.

Osaamispiste ei mittaa vain aikaa

Asetusesityksen perusteluissa kerrotaan, että 12 tunnin aikamääre on johdettu lukiolain opintopisteestä. Lukiolain opintojen mitoitusperusteen lähtökohta on täysin erilainen kuin ammatillisen koulutuksen. Lukiolain opintopiste määritetään opetusmäärän perusteella. Vastaavasti korkeakoulutuksen opintopiste määritetään opiskelijan arvioituna työmääränä.

Ammatillisen koulutuksen osaamispiste ei mittaa vain aikaa vaan myös opintojen vaativuutta. Osaamispisteet eivät ole myöskään yhteismitallisia edes tutkintotyyppien sisällä (HE 39/2017). Osaamispisteet ovat otettu käyttöön eurooppalaisesta ECVET-järjestelmästä, joka ei sisällä mahdollisuutta määrittää osaamispisteitä opetusmäärän perusteella.

AMKE:n mukaan asetusesityksen opintopisteen aikamääre on ristiriitainen ammatillisen koulutuksen lain (531/2017) kanssa, eikä sitä tulisi säätää hallinnon laillisuusperiaatteen vastaisena.

Tarve säädökselle jää epäselväksi

Vaikutusten arvioinnin mukaan säännös voi hidastaa henkilökohtaistamisprosessia ja lisätä henkilökohtaistamista tekevien opettajien ja ohjaajien työmäärää. AMKE huomauttaa, että esityksestä puuttuu kustannusten arviointi, vaikka uudistus lisää hallinnollista työtä.

Esityksessä ei ole asiallisesti perusteltu tarvetta säädökselle, eikä miten esitetty säädös saavuttaa tavoitteensa. AMKE vaatii asetusluonnoksen 10 a § poistettavaksi.

Valtioneuvoston asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998) muuttamisesta

AMKE pitää asetusluonnoksessa esitettyä tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opettajan kelpoisuutta tarkoituksenmukaisena.

Valtioneuvoston asetus opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1766/2009) muuttamisesta

Opetus- ja kulttuuriministeriön tulee tarkistaa lain ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) 30–31 §:t säädökset ammatillisen koulutuksen maksulliseen palvelutoimintaan ja koulutuksen hankintaan liittyen. Koulutuksen hankinnalla tarkoitetaan esimerkiksi lukiokoulutuksen hankkimista, kun opiskelija suorittaa ”kaksoistutkintoa”.

Tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen yhdistetään perusopetuksen lisäopetus, lukiokoulutukseen valmistava koulutus ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus. AMKE esittää huolensa siitä, onko asetuksessa otettu huomioon tutkintokoulutukseen valmistavan koulutuksen säädöstenmukaisen järjestämisen.

Ammattiosaamisen kehittämissyhdistys AMKE ry

Veli-Matti Lamppu
toimitusjohtaja

Satu Ågren
johtava asiantuntija